Дата: 04.04.2023р. Урок: Музичне мистецтво Клас: 6-Б Тема. Жанрова палітра симфонічної музики.

Мета. Ознайомити з особливостями та характерними ознаками жанрів симфонічної музики, творцями симфонічної музики, ознайомити учнів із скарбничкою жанрів симфонічної музики, пригадати характерні ознаки програмної та непрограмної симфонічної музики.

Розвивати вміння учнів уважно слухати симфонічну музику та знаходити на слух характерні ознаки жанрів симфонічної музики, знаходити відмінності та спільні риси між жанрами симфонічної музики, розвивати вміння висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, розвивати вміння знаходити спільні риси між видами мистецтва.

Виховувати інтерес до слухання класичної симфонічної музики та виконання дитячих пісень українських композиторів.

Хід уроку

- 1. Організаційний момент. Музичне вітання.
- 2. Актуалізація опорних знань. Перевірка д/з.
- 3. Мотивація до навчання. Повідомлення теми уроку.

4. Новий матеріал для засвоєння. Бесіда з учнями про жанри симфонічної музики.

Робота зі схемою.

Скринька жанрів

До жанрів симфонічної музики також належать симфонієта, симфонічна картина, симфонічна фантазія.

Музичний словничок

Симфонічна музика — музика, започаткована появою жанру симфонії і призначена для виконання симфонічним оркестром.

Симфонія (від грец. — співзвуччя) — жанр оркестрової музики, великий твір для оркестру, написаний зазвичай у формі сонатно-симфонічного циклу.

- I частина (Allegro con brio швидко, з вогнем) написана в сонатній формі. Частина відкривається так званою «темою долі» мотиву з чотирьох нот, що повторюється двічі, вдруге одним ступенем ниж¬че. Це основний мотив, з якого розвиваються всі інші теми частини.
- II частина (Andante con moto повільно) це глибокі роздуми про щось серйозне, значне. Написана у формі варіацій на дві теми.
- III частина (Scherzo Allegro, в перекладі з італійської «жарт»).
  Музика цієї частини за настроєм повертає нас до першої частини.
- **IV** частина (Allegro, фінал) звучить святково, переможно. Тема дуже близька до «Гімну Свободи». Фінал написаний у формі сонатного алегро.

Робота зі схемою.

КЛАСИЧНИЙ ВИД ЖАНРУ СИМФОНІЇ

Класичні зразки симфонії складаються з чотирьох частин.

I частина –	II частина –	III частина-	IV частини-
у швидкому	в повільному	Менует або	У швидкому
темпі, пишеться	темпі,	скерцо, у	темпі, в
в сонатній формі	найбільш	складній	сонатній

(формі	довільної	тричастинній	формі або у
сонатного	форми, часто	формі.	формі рондо.
алегро)	варіаційна.		

Бесіда про автора твору — композитора Л. ван Бетховена та історію створення симфонії № 5.

Чи знаєте ви, що відома всім симфонія німецького класика була присвячена українцю? З'ясуймо це разом.

Серед дев'яти симфоній Бетховена особливо вирізняється симфонія №5. Її всі без винятку впізнають за вступом. Цікаво, що цей музичний твір композитор присвятив своєму другу і меценату — сину останнього гетьмана України, графу Андрію Розумовському (українцю за походженням).

Особливим у звучанні симфонії є те, що всі чотири частини об'єднані грізною «темою долі», котра звучить на початку твору як епіграф. Про неї Бетховен сказав: «Так доля стукає у двері». Симфонія не має програми, її зміст не виражений словами, але яскрава, виразна музика, конкретне значення основного мотиву дають право розглядати твір як картину боротьби людини з перешкодами життя в ім'я радості та щастя. Чотири частини симфонії можна уявити як окремі моменти цієї боротьби. Фінал зображує перемогу людини над силами зла і насильства.

Музичне сприймання. Л. ван Бетховен. Симфонія № 5.1 частина https://youtu.be/WweUAcsjNRw .

Аналіз музичного твору.

- 1. Чим вас вразила музика? Що було в ній незвичного?
- 2. Які інструменти виконували твір? Розкажіть про особливості звучання твору.
  - 3. Чи ϵ в цій музиці основна мелодія? Доведіть.

Виконання творчого завдання.

Прослухайте першу частину симфонії №5 Л. ван Бетховена ще раз. Спробуйте уявити себе режисером художнього фільму. Вигадайте невеликий сюжет. Хто буде головним героєм вашого фільму? Розкажіть про це своїм друзям.

Фізкультхвилинка «Який ти козак» https://youtu.be/9iqVQGqY0qM.

Розспівування. Поспівка. Вправи для розвитку музичного слуху та голосу https://youtu.be/2wDT025CY1Y?list=TLPQMDMwNDIwMjOUGAsp8nekoQ.

Розучування пісні. «Козацька пісня» (слова і музика А. Мігай) https://youtu.be/641pZqR_7bo.

Знайомство з піснею та її змістом, розучування мелодії першого куплету та приспіву. Виконання першого куплету, приспіву.

- 5. Узагальнення вивченого матеріалу. Рефлексія.
- У чому полягає особливість жанрів симфонічної музики?
- Як Бетховен утвердив у своїй симфонії ідею перемоги людини в боротьбі за кращу долю?
- Які інструменти виконували твір?
- Розкажіть про засоби виразності симфонії.
  - 6. Домашне завдання.

Заспівайте пісню, яку ми вивчили на уроці, своїм рідним та друзям.

Виконайте проект «Лунає симфонічна музика»

Дослідіть історію жанру симфонії за допомогою літературних джерел, знайдіть інформацію про відомі шедеври в жанрі симфонії з музики минулого та сучасності, про композиторів і виконавців, а також їхні фото. Підготуйте презентацію. Роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com.

Повторення теми «Співає хор».